

Pátek/30. KVĚTNA/1980

Šlámmu Písek

4

Proč mě zvou do Písku

Je to divné. Prý kvůli scénografii. No dobrá, připouštím, ale zavazuje mne to, říct o této divadelní složce pár slov. Velkou radost z toho nemám, nejsem totiž pracovníkem scénografického ústavu.

1. Scénografii vnímáme obvykle jako průvodní jev scénického tvaru!

2. Scénografie má schopnost ovlivňovat od samého začátku práci na inscenaci (někdy bývá tato schopnost podceňována).

3. Scénografie může „případně“ ovlivnit i metodu sdělování obsahu.

4. O scénografii se někdy dokonce zajímá i dramaturg a ostatní z tvůrčího týmu.

5. Se scénografií by se mělo zacházet jako s partnerem, který má na sobě pouze nejnужnější svršky.

6. Bez scénografie se neobejde ani současný urbanista, natož stavitel syntetického artefaktu – divadelního představení.

7. Scénografií můžeme rozumět při dobré vůli také scénickou prostorografií (poslední výraz této věty je z divadelního „slangu“ Sváti Vály).

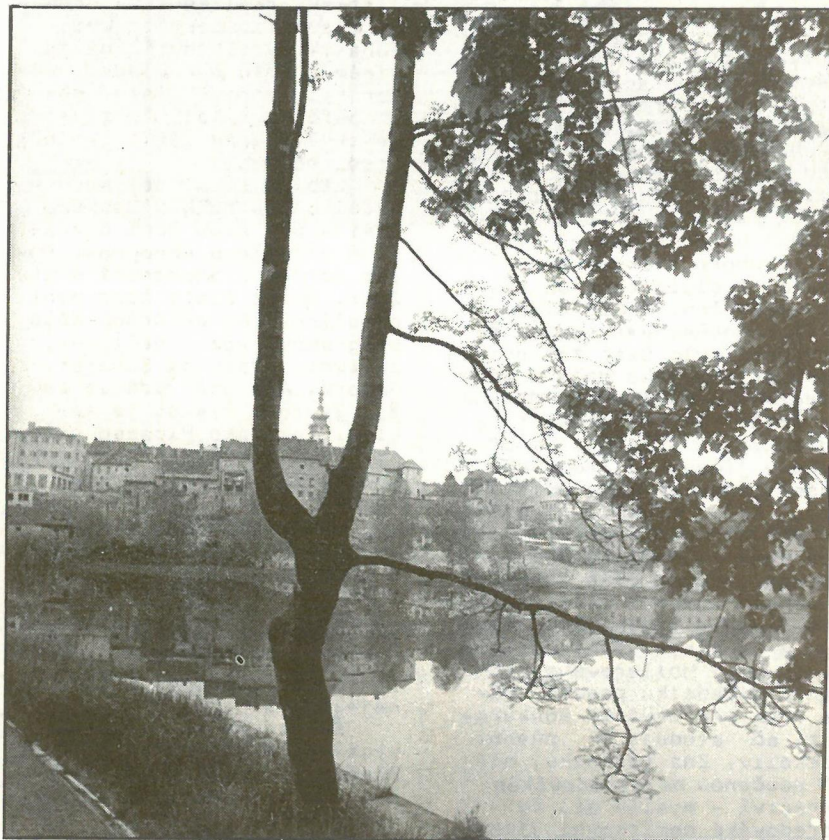
8. Scénografie vždy úzce souvisela a souvisí s iluzí buď přiznanou nebo suplující.

9. Scénografie je živá struktura nekonečně proměnlivá v rukou tvořivého člověka.

10. O scénografii by už konečně měl někdo něco slušného napsat.

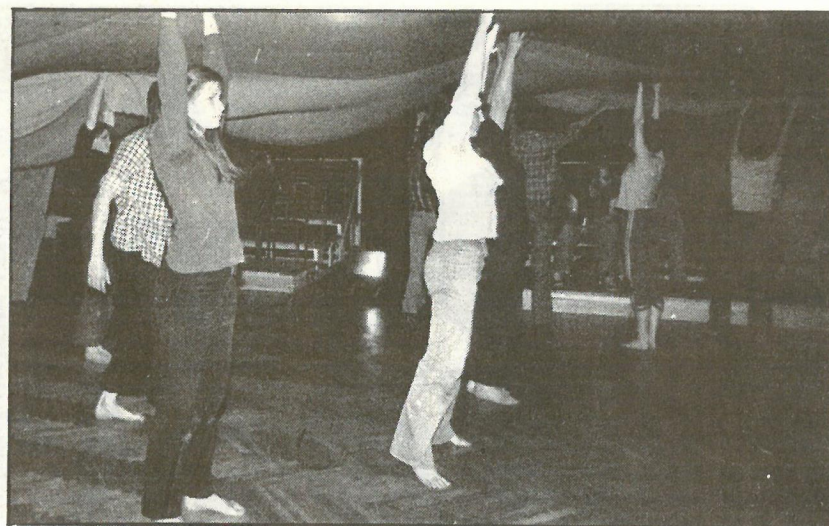
Měl jsem trochu potíže s posledním bodem desatera, ale nakonec, jak už to bývá, vyšel mi jako nejdůležitější.

ing. arch. Jiří Benda

na přehlídce

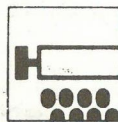
- 10,00 - Seminární rozbor inscenací KP Jitex
 13,30 + 14,15 - **Vše, co potřebuješ k životu, je škola** - Klub mladých autorů Uher-
 ské Hradiště Divadelní klub
 16,15 - Mikroforum - veřejné vysílání s
 Buriánem, Dědečkem a Karlem Čer-
 nochem Divadelní klub
 18,00 - **Jáno** - Malé divadýlko Brno KP Jitex
 21,00 - **Pustina** - Divadlo X Brno KP Jitex
 22,00 - Kino:
 A. Mitta - **Sviť, sviť má hvězdo** Divadlo
 22,00 - Klub Šrámkova Písku Divadelní klub

na přehlídce

- 10,00 - Závěrečné seminární rozbor KP Jitex
 15,00 - **Gaudemus igitur** - soubor Klicpera
 Trutnov - host ŠP KP Jitex
 19,00 - Slavnostní zakončení XXIV. ŠP KP Jitex
 20,00 - Společenský večer KP Jitex

Nad šálkem kávy...

tentokrát jen symbolickým, protože náš rozhovor s hostem festivalu, estetikem a divadelním teoretikem Milanem Cikánkem probíhal přetržitě cestou do Divadelní kavárny a v pauzách mezi představeními. Přehlídka zkrátka nabírá do finíše.

Můj dojem z dosud zhlédnutých představení a seminářů je asi tento: zdravá, progresivní tendence mladého amatérského divadla má zájem se vypořádat s dobou, poskytnout její obraz, dát návrh k orientaci ve světě (to hledám formulaci) na **současném textu**. Myslím nyní hlavně na představení LŠU Písek, která uvedla Kainarovy verše v pásmu Roboti. Tento trend platí - i když představení ze středy, souboru Českých Budějovic, zvolilo text už starý, **Šest žen**. Pociť mladých míří k současnému textu, na semináři bylo **Šest žen** přijato kriticky jako málo dramaturgicky vynalézavé, odvážné.

Vedle tohoto zaměření na autenticitu existují na ŠP výkony jímavého, osobitého umění; dnes už nemá příliš smysl dělit divadlo na amatérské a profesionální, pokud máme na mysli umění - neumění. Umění může dnes být v obojím - i v profesionálním divadle třeba. Tím jímavým a osobitým uměním myslím výkon Hany Müllerové z Vodňan v divadelku poezie. Může svým vrstevnicím konkurovat, ač studují či působí kdekoli. Zná techniku, mírně poučenou na středověkém herectví - myslím si, že středověké necirkovní divad-

lo (Rabelais, čeští anonymové, Italové) jsou nejdůležitějším základem pro socialistický realismus na dnešním jevišti. Děsně mluví, fonetik by ji chytil na jediném kvantu samohlásky. Výkon byl žánrově čistý, měl atmosféru, říkal, že život je skvělý a za lásku že je třeba bojovat.

Líbilo se mi polské divadelko Teatrzik z Českého Těšína pro svou péči o znakové divadlo a schopnost režie udržet v inscenaci čistý žánr. Držet čistý žánr není populární. Peter Brook dělá programově režii nečistou, podivně pracoval Semafor, Schorm. Ale umět udělat režii žánrově čistou je základ. Tak jako Picasso než si dovolil určité zkruslení, musel umět kreslit. Uměli řemeslo.

Obdivuhodné bylo představení mimo soutěž, večer dr. Pavla Boška. V divadle, jako v každém umění, je hlavní myšlenka, bohatá a inteligentní myšlenka, hodnotící z jednoho úhlu svět. Tento večer mi byl proto nejmilejší.

Škoda, že se na ŠP nevysílala představení s ohledem na kvalitu a s menším zřetelem na geografické zastoupení.

na přehlídce

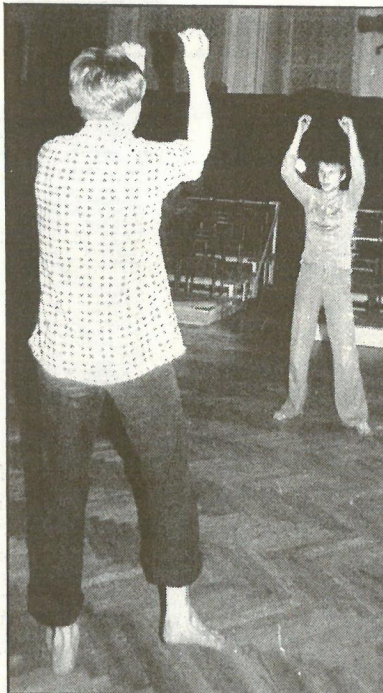
Příhody Sindibáda

Teatrzik nás přenesl z našich snad až příliš rušných ulic do dálného Orientu, aby nás na legendách Sindibádových upozornil na některé všelidsky platné principy, které dospějí k závěrečnému humanističtému progresivnímu zobecnění.

Tam, kde nevystačí naše znalost polštiny, 'dopoví vše forma, což je také její hlavní smysl.

Síla představení spočívá v tom, že je postaveno na nápadu a na nápadech. Složitá a srozumitelná pohybová kresba nese v sobě mnoho významů, které dokresluje hra na klavír a mistrně pojatá scénografie. Živly světa i mimosvěta jsou zobrazeny s nesmírnou invencí. Forma není nikterak samoučelná, protože je ve své znakovitosti zcela pregnantní a adekvátní.

Viděli jsme představení ve svém jádru nesmírně humanistické, progresivní a pozitivní.

Pantomima

Soubor XYZ uvedl cca 10 minutové pásmo gagů. Těžiště poetiky souboru je v typicky klauském pohledu na realitu. V mikroanalýze struktury světa je ukryta zobecňující myšlenka, v abstrakci je vyjádřena skutečnost. Je příznačné, že výstupy sdělitelněji vyjádřenou myšlenkou mají pochopitelně větší ohlas, i když ty výstupy, které docházejí třeba pomaleji (převléknutí kabátu), vryjí se zase více do paměti.

Druhým pantomimickým souborem, který se včera uvedl, je začínající Mimosa z Prahy. Na začínající soubor předvedli pořad podivuhodně nabitý jak žánrovou různorodostí, tak myšlenkovým zázemím. Zatímco XYZ staví na abstrakci, Mimosa pracuje především s deformací. Z tohoto pohledu na svět vyrůstá zvláštní poetika, která je také sjednocujícím prvkem jinak žánrově i stylově různých zrcadlově stavěných etud. Zajímavé také je, jak pracuje soubor s drastičností, což neznámá, že „rve kulisy“, a nebo, že jenom „rve kulisy“, ale také je to určitý program, který je poměrně neobvyklý a tím pádem také zajímavý.

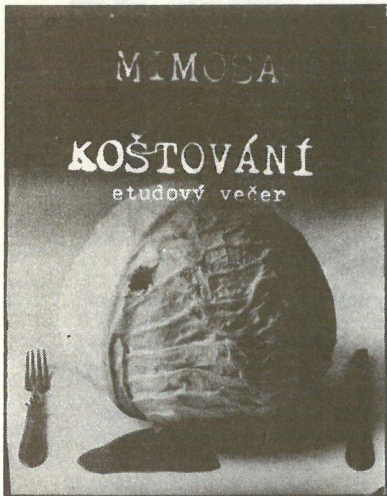
Oba soubory zaujaly právem a byly nesporným obohacením letošního ŠP.

Trumf Ivana Andrejeviče

Text hry sám o sobě je dobrý a nosný. Myslím text původní hry. A vzniklo by snad dobré tradiční představení, pomínou-li poněkud křečovitý a podbizivý způsob herectví a zpěvu.

Bohužel text byl „obohacen“ o tolik dalších prvků, že vznikl konglomerát, jenž zahaluje dějovou i myšlenkovou linii celku. Stylová nejednotnost pochopitelně mimo jiné nese s sebou ten fakt, že divák neudrží svou pozornost. Trochu podobně vařili pejsek s kočičkou dort, ovšem kratší dobu a ze samých dobrých věcí.

Často jsem přirovnával režisérovu práci k michání majonézy. Šest nebo sedm týdnů se drama znovu a znovu převrací, šlehá se, aby „vyběhlo“ a najednou cítíte, že Vám hmota pod vidličkou houstne, drama dostává tvar, majonéza se podařila.
 Jean Louis Barrault

Malé divadýlko Brno

Malé divadýlko má od letošního roku nového zřizovatele KD ROH Královopolských strojů Brno. Na ŠP přijelo 5 zástupců dvacetičlenného souboru. Pravidelně vystupují na kolejkách a ve VŠ klubech se svými text-appealovými autor-skými pořady. Z loňského vystoupení na ŠP se poučili z chyb, které se snažili odstranit během roku, a to zejména při odbourávání divadelní anarchie. Pracují stylem kolektivní režie, kterou však začal nyní usměrňovat student JAMU Pavel Doležal. Místo absolutní improvizace pracují nyní s pevným scénářem. Obsahově se zaměřují členové souboru, kteří jsou většinou studenty pedagogické a filosofické fakulty, k satíře a humoru.

Jáma je podle jejich názoru spíše hříčka napadající lhostejnost, lidskou hloupost, k čemuž využívají poetického putování historií. Hra je dílem Libora Sigmunda a dále se na ni podíleli Pavel Vozar a na písničkách Miroslav Janoušek. Jednotlivé obrazy jsou volně zaměřitelné a nyní jsou obohaceny o nové dodatky.

Host

Jako hosta uvidíme soubor klubu pracujících ROH Trutnov - studio Klicpera, představení se nazývá „Gaudeamus Igitur“ a je zaměřeno k 35. výročí osvobození.

Po loňském veselém kabaretu letos opět vážně, ale . . .

Divadlo X Brno je na ŠP po páté, letos v počtu 18 lidí. V režii Z. Turby uvede původní hru Borise Hály Pustina na motivy knihy Dina Buzzatiho Tatarská poušť. Autorem scény je Rostislav Pospíšil, hudbu složil Karel Horký. Soubor není třeba blíže představovat, jeho vystoupení patří již tradičně k vyvrcholení přehlídky.

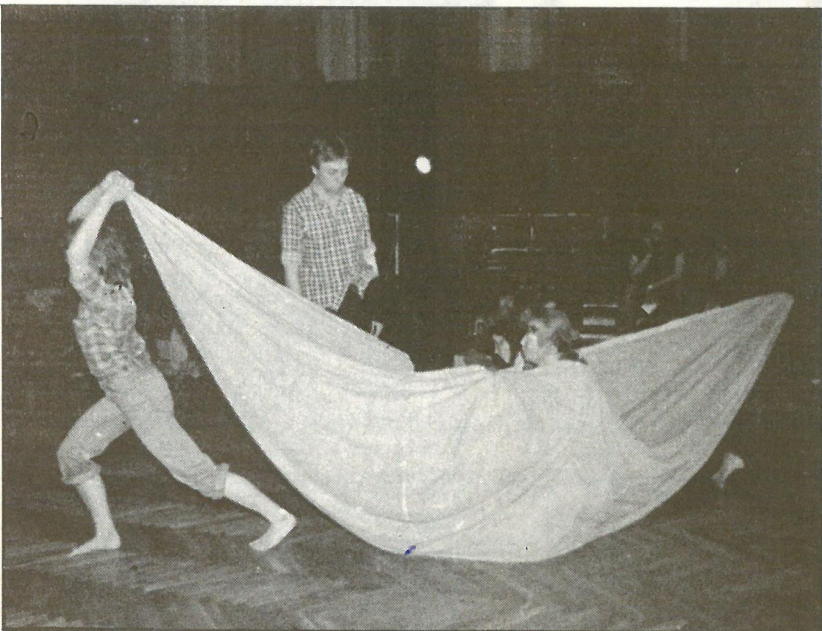
PŘEDSTAVUJEME

Teatrzik

Teatrzik je soubor při Hlavním výboru Polského svazu kulturně-osvětového. Vznikl v roce 1974 a následujících. Jak to?

PSKO pořádá každoročně několikadenní kurzy v Beskydch pro výchovu herců a hlavně režisérů amatérských divadel polské oblasti. Obsah kursu spočívá v tom, že půl dne jsou semináře, pohybová cvičení, teorie divadla, trochu pantomimy, aj. Také praktická cvičení, etudy, kdy několik lidí dostane určitý text, který musí po přípravě předvést ve stylu zrovna probíraném, tj. např. antickém, potom comedia dell'arte, absurdní divadlo, atd. Letos hodlají probírat raná období Grotowského a paradivadelní styly. V druhé polovině dne, respektive dopoledne nacvičují hru, jejíž premiérou kurs vrcholí. V průběhu roku se scházejí jen k opřesovačkám před představením a na několik schůzek. Jinak to není ani možné, protože členové souboru jsou roztroušeni po celé republice.

V polské oblasti se koná festival ochotnických souborů Mełpomienky, kde se zúčastňuje 12 - 14 souborů, z nichž mnohé vzniknou třeba jen pro tuto přehlídku. Po představení následují ihned diskuse, ve které si diváci vyberou nejlepší představení. Na festival jsou zváni některé české soubory, s kterými navázal Teatrzik kontakt, např. soubor Aureco a SKIP.

Klub mladých autorů

existuje při SSM gymnasia v Uherském Hradišti. Jde vlastně o 13ti členný studentský klub, kde se scházejí autoři poezie a prózy.

Ze svých prací vytvářejí pásma, a to jak vážná, tak veselá. Hrají pravidelně v kavárně Korzo a jinak obstarávají kulturní agitky po celém okolí. Zúčastňují se soutěží a většinou si odnášejí některou z prvních cen. Například na krajském kole soutěže Marušky Kudeřkové obsadili některá z prvních 3 míst ve všech kategoriích a na celostátním kole obsadili 1. a 2. místo v 1. kategorii.

Vedoucím souboru je profesorka češtiny Zdenka Omelková, která však nepodřizuje studentskou tvorbu své vůli, ale snaží se o podchycení studentů, kteří si sami čtou své práce a navzájem je kritizují. Soubor má již 5ti letou tradici a předvede nám veselejší básně poezie a parodii. Z členů Klubu jmenujme alespoň Bronu Veselou, Hanu Kallusovou, Pavla Vozara a Dášu Kašpaříkovou, kteří, jako ostatní, přednesou sami své básně.

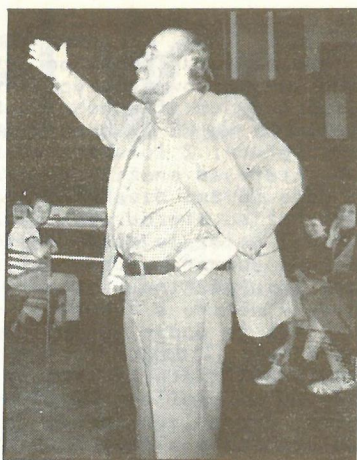

Kino

Dnes večer uvidíte další vynikající film a sice **Sviť, sviť má hvězdo** režiséra Alexandra Mitty - od kterého jste měli možnost vidět i jeho další film **Jak car Petr ženil mouřenína**.

Film, který uvidíme, má pro nás nesporný význam, protože jednak je to herecký koncert, potom je to o putovním divadle, resp. agitce a v neposlední řadě je to zcela nový přístup k zobrazení ruské revoluce.

Na tento film se vytvářejí nepřehledné fronty před filmovými kluby, šíří se šušky, že bude zakázán, přestřihán či zatrezorován, a přitom při sociologickém průzkumu po jeho televizním uvedení se umístil na daný rok společně a teprve po druhé, s Knoflíkovou válkou, na nejspodnějších žebříčcích hodnocení všech pořadů, a to hluboko pod všemi ostatními pořady (ať už šlo o uváděné filmy iránské, sudánské, ap. nebo pořady zpravodajské a televizní inscenace). Je to svým způsobem typické, mimo jiné, jak se dále radši nezmíním, už z toho důvodu, že televizní pořady sledují skutečně pozorně jen 3 % diváků.

Seminář v prostorách loutkového divadla pokračoval večer cca 2 hodinovou diskusí. Zúčastnili se jí všichni lektoři přehlídky a v podrobných rozbořech se postupně věnovali všem dosud uvedeným představením. V diskusi, která se vyznačovala věcností a konkrétností, se všichni zúčastnění shodli na mimořádně vy-

soké úrovni představení souboru Šupina MěstKS Vodňany. Jednou z podnětných připomínek byl návrh na reprízu jejich pořadu **Píseň o lásce a smrti**. Sledujte proto informáční tabuli u vchodu, je možné, že představení uvidíme ještě jednou v pátek večer.

errata

Omlouváme se, za nemyšlenkové řádění žotky v minulém čísle, a tak
NENÍ PRAVDOU

- že se Tetauerovy úsměvy píší s i
- že Sigmund je A., nýbrž je L.
- co uvádí programová rubrika, což je takřka tradiční zjev

BAROMETR

Proslechlo se, že nejmenovaný spolupracovník čs. rozhlasu vybíral na představení pantomimy etudy pro rozhlasové vysílání.

- Z důvěrných pramenů se nám doneslo, že vedoucí provozu Klubu pracujících Jitex - Fr. Masák se právě dnes stal trojnásobným dědečkem. Vzhledem k tomu, že se jedná o samé vnučky, kondolovalo jmenovanému celé vedení ŠP. Ani naše redakce nezůstala pozadu. Věříme, že dnešní číslo doděláme.

- S politováním konstatujeme, že byla definitivně zrušena známá výletní restaurace Na Živci, oáza klidu a dobré pohody uprostřed lesů nad Pískem. Dvoučlenné kolektivy budou se muset zachovat podle hesla: „Kdo hledá, najde“ - rozumí se novou oázou klidu.

- Byli jsme zaskočeni! První reakce na bezmasý den rovnaly se celofestivalovému smutku. Ovšem přesně v momentě zjištění, že na repertoáru místních restaurací jsou ledvinky, játra, rybí speciality, drůbež na mnoho způsobů a dokonce huší játra, byli jsme smířeni s touto skutečností a v duchu děkovali komukoliv, že se nejedná o bezpivní den.

Zlepšovák

Já si strouhám sýry
co maj velké díry
má to velkou výhodu
nastrouhané sýry
totiž nemaj díry

Broňa Veselá

